

al bufonului *Feste* care întristează brusc o comedie prin nimic tristă, cu meditații de cea mai profundă factură filosofică asupra trecerii timpului, a vârstelor necruțătoare ale omului care suferă, se bucură și bea zdravăn „fiindcă plouă pe pământ”. Acest potop exterior, neutralizat de o sete aprigă, îi sugerează lui Purcărete o copertină convexă deasupra scenei, un acoperiș al lumii pe care răpăie o ploaie adevărată, cu tunete și trăsnete și revărsări de streșini. În rest, câteva dulapuri de bibliotecă uzate, cu geamurile sparte prin care privim cu mai multă curiozitate aventurile burlești ale personajelor decât la scenă deschisă, pentru că este mai excitant să privești pe gaura cheii decât prin ușa larg deschisă. Cele câteva sute de spectatori prezenți la spectacol au primit *Noaptea de la spartul târgului* cu rafale de aplauze, mereu reluate. Trebuie să fi fost în sală nu puțini cunoscători de română pentru că s-a aplaudat și pe replici, la scenă deschisă.

Silvana COJOCĂRAȘU

...în Italia

Cultura română în oglindă

În perioada 15–22 iulie 2005, UNITER, Memorialul Ipotești – Centrul Național de Studii „Mihai Eminescu”, Primăria Municipiului Mangalia și Primăria Santa Severina (Italia) au organizat evenimentul cultural „Cetățeni de Onoare ai Poeziei Românești la Santa Severina”, proiect destinat promovării fondului cultural național în Italia.

Proiectul s-a desfășurat sub egida Institutului Cultural Român, al Departamentului pentru Românii de Pretutindeni din cadrul M.A.E. și al Ministerului Culturii și Cultelor.

La Santa Severina, centru cultural de nivel internațional, unde se desfășoară permanent seminarii, întâlniri la nivel internațional, spectacole de teatru, muzică și poezie, proiectul cultural „Cetățeni de Onoare ai Poeziei Românești” a fost întâmpinat încă din stadiul inițial cu un entuziasm deosebit, fiind inclus în cadrul manifestărilor **Festivalului Internațional „Momente de întâlnire dintre arta și cultura din Italia și România”**, ce s-a desfășurat în perioada 17–21 iulie 2005, cuprinzând, astfel, alături de spectacolul de poezie românească, recitaluri de muzică cu specific local, un recital de poezie italiană și calabreză susținut de actori de la Teatrul Național din Roma, precum și un spectacol de balet contemporan, susținut de Școala de Balet din Crotone, conferințe de presă, dezbateri asupra culturii române.

Interesul față de recenzia asupra poeziilor români prezentați în recital, susținută de Silvana Cojocărașu, conferința de presă în care s-a pus accentul pe cultura română și cea italiană, precum și pe valorile comune de cultură și civilizație, dar și pe importanța proiectelor de colaborare în cadrul programelor comune, ce ajută, prin comparare, la descoperirea continuității de gândire, limbă și creație, au demonstrat că scopul nostru a fost atins: limba română, cea mai frumoasă limbă română literară, a fost primită în Italia ca la ea acasă.

Spectacolul-recital, în regia lui Ion Caramitru, cuprinde poeziile reprezentative din volumele celor 14 poeți români laureați ai Premiului Național de Poezie (Opera Omnia): Mihai Ursachi, Gellu Naum, Cezar Baltag, Petre Stoica, Ileana Mălăncioiu, Ana Blandiana, Ștefan Aug. Doinaș, Mircea Ivănescu, Cezar Ivănescu, Constanța Buzea, Emil Brumaru, Ilie Constantin, Angela Marinescu, Șerban Foartă.

Tinerii actori care îi dau viață sunt: Vasile Calofir, Iulian Postelnicu, Carmen Lopăzan, Florin Aionitoaei, Raluca Oprea, Corina Dragomir, Eliza Noemi Judeu, Alexander Mustață, Irina Cojar și violonistul Constantin Lupu.

Firul director al evenimentului s-a concentrat în formula: „să dărâmăm zidul dintre limbi și culturi !”, pentru că Europa este propria ei istorie, iar noi suntem fiii ai Ierusalimului, Atenei și Romei.

În contextul politic și economic actual, în care suntem din ce în ce mai conștienți de limitele pe care democrațiile le au în momentul în care sunt constrânse să folosească forța – pentru că, așa cum spunea Zarathustra, Dumnezeu a murit, și cu el și rațiunea – impresionantă rămâne, pentru actualitatea analizei, un interviu al lui Heidegger, care susține că Europa s-a lăsat fascinată de puterea tehnicii și a uitat puterea culturii. Ceea ce este important, dimpotrivă, este re-crearea echilibrului just pentru a permite patrimoniului cultural pe care îl posedăm să devină interlocutorul credibil al noilor generații.

Necesitatea unui proiect cultural european care să știe să pună în centru, în limbaje coerente, conținuturile care ne-au format istoria și tradițiile, este mai mult

decât necesară. Și acest lucru se poate realiza prin confruntarea dintre culturi și civilizații, lucru ce s-a realizat din plin la Santa Severina.

Pentru a fi cunoscută, o cultură trebuie să lupte pentru a fi prezentă în informarea universală, lupta care se dă cu totalitatea valorilor. În acest sens, spectacolul „Cetățeni de Onoare ai Poeziei Românești la Santa Severina” nu a fost numai al poezilor și artiștilor, și nu numai spectacolul celei mai frumoase limbi, române literare: a reprezentat confruntarea dintre două culturi – română și italiană – ieșite din aceeași plantă – română și latină. Pentru că numai în confruntare, prin apropiere, se văd nu diferențele, ci trăsăturile comune, lucrurile care se aseamănă și ne unesc. Și când această punte se face prin limbajul poeziei, printre mituri și simboluri, metafora intervine ca un dialog personal între cuvânt și gândire, între limbă și sens.

Evenimentul de la Santa Severina a devenit și o campanie pentru recitare, pentru că poezia nu trebuie să rămână închisă pentru totdeauna în propria sa limbă, în propria sa splendoare, iar poeții nu trebuie să rămână prizonieri ai limbii lor.

Important este faptul că s-a reușit ca în public să se trezească dorința de a citi, de a reciti, de a asculta, proiectul stârnind interesul față de cultura și limba română.

Spectacolul s-a bucurat de un public numeros – inclusiv comunitatea românească din Santa Severina și Crotone, cuprinzând și studenți de la Academia de Limbi Străine LALEO – care a urmărit cu entuziasm recitalul de poezie românească, apreciindu-se în special faptul că o parte din texte au fost prezentate în limba italiană, în traducerea Silvanei Cojocărașu, ceea ce a permis un acces mai direct la text.

Presa a fost prezentă pe tot parcursul spectacolului, efectuându-se înregistrarea acestuia și transmiterea pe posturile de televiziune locale și naționale italiene (TV Calabria, RTI, TG3).

Interviurile realizate înainte și după spectacol au fost, de asemenea, preluate de toate posturile de televiziune, iar presa scrisă a reflectat pe larg evenimentul. Proiectul a contribuit astfel la păstrarea, exprimarea și dezvoltarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a comunității românești.

Proiectul continuă linia colaborării culturale dintre Mangalia și Santa Severina (Reggio Calabria), orașe care desfășoară, începând din anul 2001, programe de colaborare instituțională și culturală, atât pe baza fondului istoric, cultural și artistic comun, cât și datorită calității de orașe membre ale Uniunii Vechilor Porturi Grecești, asociație ce reunește 36 de orașe din 11 țări de pe două continente (Spania, Franța, Italia, Grecia, Egipt, Tunisia). Santa Severina este un centru cultural internațional de excepție, care a câștigat, în anul 2002, premiul TG1 pentru manifestările culturale organizate în cadrul special al Castelului medieval devenit Centru Cultural Mediteranean, iar Mangalia, antica cetate Callatis a grecilor de la Pontul Euxin, continuă tradiția culturală românească, în sensul cel mai înalt: valoarea autentică.

La Santa Severina am învățat o lecție de viață: societatea românească, aflată încă în plin proces de dezvoltare, trebuie să își asume responsabilitatea susținerii, protejării și promovării culturii la nivel național și internațional. Obținerea unor performanțe culturale și susținerea acestora reprezintă una dintre modalitățile sigure de integrare într-un spațiu de care aparținem în mod firesc, cel european, fără dificultăți majore.